

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 4. sierpnia 1893.

(Zawiera Nr. 123—126.)

123.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i handlu z d. 30. czerwca 1893,

tyczące się zmiany pod wyrazem „Sześciany“ w urzędowym abecadłowym spisie towarów do taryfy cłowej powszechnej dla obszaru cłowego austriacko-węgierskiego.

W porozumieniu z interesowanymi Ministerstwami królewsko-węgierskimi zmienia się w urzędowym abecadłowym spisie towarów do taryfy cłowej powszechnej dla obszaru cłowego austriacko-węgierskiego osnowę wyrazu „Sześciany“ a mianowicie drugi ustęp onejże (cięte z korku itp.) w ten sposób, że wyrazy: „które po jednej stronie mają jeszcze chropowatą korę“ zostają wykreślone. Przeto także te sześciany korkowe, które ze wszystkich stron są obcięte, podlegają cłu przepisанemu pod Nrem 228 a taryfy, a wynoszącemu 1 zł. 50 c. od 100 kg.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w wykonanie niezwłocznie.

Steinbach r. w.

Bacquehem r. w.

(Pólniech.)

124.

Obwieszczenie Ministerstwa obrony krajowej z dnia 9. lipca 1893,

o zmianie w części I. Przepisów tyczących się służby wojskowej.

W porozumieniu z c. i k. wspólnem Ministerstwem wojny uchyla się punkt 10 §u 147, Iszej części Przepisów tyczących się służby wojskowej i takowy opiewać ma odtąd jak następuje:

10. Elewi i chłopcy od kapeli mają być brani do wojska po skończeniu 17. roku życia, jeżeli w tym czasie są już zdadni do służby wojennej, niezwłocznie — w przeciwnym razie jak tylko staną się do służby wojennej zdadnymi.

Chłopcy okrętowi i machinowi mają być brani do wojska dopiero po skończeniu szkoły, a mianowicie, jeżeli już skończyli 17 rok życia i są już zdadni do służby wojennej, niezwłocznie, w przeciwnym razie dopiero po skończeniu 17. roku życia, a względnie jak tylko staną się do służby wojennej zdadnymi.

Ponieważ jednak przez wzięcie do wojska elewów i chłopców od kapeli po skończeniu 17. roku życia, a względnie przez wzięcie do wojska chłopców okrętowych i machinowych po skończeniu szkoły powstaje dalsze przedłużenie obowiązku słu-

żenia pod chorągwią, przeto przy braniu osób takich do wojska, postępować należy z największą sumiennością, w szczególności zaś nie należy pod żadnym pozorem zwlekać wzięcia do wojska poza tę chwilę, w której staną się zdawnymi do służby wojennej.

Chłopcy okrętowi i machinowi, którzy skończyli 17 rok życia, i są już zdadni do służby wojennej, jeżeliby z powodu niedostatecznego postępu zostali ze szkoły oddaleni, mają być brani do wojska jednocześnie z oddaleniem ze szkoły.

Welsersheimb r. w.

125

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 18. lipca 1893,

o zawarciu z reprezentacją krajową księstwa bukowskińskiego umowy dodatkowej w przedmiocie funduszu indemnizacyjnego bukowskińskiego.

Ogłasza się niniejszem umowę dodatkową, którą na zasadzie artykułu II. ustawy z dnia 8. sierpnia 1891 (Dz. u. p. Nr. 142), jakoteż uchwały sejmiku krajowego księstwa bukowskińskiego z dnia 19. maja 1893 c. k. Minister skarbu zawarł z reprezentacją krajową księstwa bukowskińskiego w przedmiocie funduszu indemnizacyjnego bukowskińskiego w związku z odnośną główną umową (Dz. u. p. Nr. 161 z roku 1891).

Steinbach r. w.

U m o w a

między c. k. Rządem z jednej a Wydziałem krajowym księstwa bukowskińskiego w imieniu reprezentacji kraju z drugiej strony, zawarta na zasadzie artykułu II. ustawy z dnia 8. sierpnia 1891 (Dz. u. p. Nr. 142) w przedmiocie zwrotu zaliczek rządowych bezprocentowych, otrzymanych w czasie od dnia 1. stycznia 1890 aż do końca listopada 1891 na rzecz funduszu indemnizacyjnego bukowskińskiego ponad miarę sum stałych, w istniejącej umowie głównej (Dz. u. p. Nr. 161 z r. 1891) przewidzianych.

§. 1.

Według dokonanego i przez obie Strony kontraktujące za dobre uznanego obliczenia Wydział krajowy księstwa bukowskińskiego otrzymał w czasie

od dnia 1. stycznia 1890 aż do końca listopada 1891 ze skarbu państwa, na rzecz funduszu indemnizacyjnego bukowskińskiego ponad miarę sum stałych w istniejącej umowie głównej (Dz. u. p. Nr. 161 z r. 1891) przewidzianych, zaliczki rządowe bezprocentowe w sumie ogólnej sto cztery tysiące pięćset czterdzieści trzy (104.543) złote 28 c. w. a.

§. 2.

Reprezentacja krajowa księstwa bukowskińskiego zobowiązuje się zaliczki rządowe bezprocentowe, w §. 1 umowy niniejszej oznaczone, na rzecz funduszu indemnizacyjnego bukowskińskiego ponad miarę sum stałych, w istniejącej umowie głównej (Dz. u. p. Nr. 161 z r. 1891) przewidzianych, w sumie ogólnej sto cztery tysiące pięćset czterdzieści trzy (104.543) złote 28 c. w. a. otrzymane, zwrócić skarbowi państwa najpóźniej w przeciągu lat siedmiu, poczynając od roku 1905 (tysiąc dziewięćset piętego), w ten sposób, że kwoty na każdy z lat 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910 i 1911 przypadające, po 14.934 zł. 75⁵/₁₀ c. w. a. spłacone będą najpóźniej w równych ratach ćwierćrocznych, dnia 31. marca, 30. czerwca, 30. września i 31. grudnia lat przerzeczonych, z dołu płatnych, każda rata po trzy tysiące siedmset trzydzieści trzy (3.733) zł. 69 c. w. a.

§. 3.

Umowę niniejszą spisuje się w dwóch jedno-brzmiących nie stęplowanych egzemplarzach, podpisami c. k. Ministra skarbu, tudzież Starosty krajowego i dwóch członków Wydziału krajowego opatrzonych, z których jeden zachowywany być ma w c. k. Ministerstwie skarbu, a drugi u reprezentacji krajowej księstwa bukowskińskiego.

Wiedeń, dnia 18. lipca 1893.

C. k. Minister skarbu:

(L. S.) **Steinbach r. w.**

Czerniowce, dnia 3. czerwca 1893.

Starosta krajowy:

Jan Lupul r. w.

Mikołaj bar. Mustazza r. w.

Członek Wydziału krajowego.

Jan Tymiński r. w.

Członek Wydziału krajowego.

(L. S.)

126.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 1. sierpnia 1893,

podające przepisy o przewozie przedmiotów wybuchających kolejami żelaznymi.

I.

Postanowienia ogólne.

§. 1.

Przepisy niżej zamieszczone stosują się do przewozu przedmiotów wybuchających, wyszczególnionych pod Nr. XXXVI w załączce B do Regulaminu ruchu na kolejach żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych z dnia 10. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 207), któremi są:

1. Proch czarny (strzelniczy i rozsadzający), tudzież inne środki strzelnicze, o ile oddzielnymi przepisami przewóz tych ostatnich kolejami żelaznymi jest dozwolony.

2. Środki rozsadzające koncesyowane, o ile przewóz ich kolejami żelaznymi jest oddzielnie dozwolony.

3. Naboje do broni palnej ręcznej i wszelka amunicja, zawierająca albo proch czarny albo inne środki strzelnicze, których przewóz kolejami żelaznymi jest oddzielnie dozwolony.

(Naboje gotowe do broni palnej ręcznej a mianowicie: 1. naboje metalowe z gilsami wyłącznie metalowymi i 2. naboje mające gilsy tylko po części metalowe, tudzież kapsle do kul i kapsle do śrutu (amunicja Floberta) podlegają dotrzymaniu warunków ustanowionych pod Nr. XXXVII a względnie XXXVII a załączki B do regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 10. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 207) i przepisom tamże podanym.)

4. Wyroby pirotechniczne, o ile nie zawierają wytworów, które w myśl §. 50, ust. 4 lit. a aż do e [włącznie] Regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 10. grudnia 1892 (Dz. u. p. Nr. 207) są wykluczone od przewozu.

(Wyroby pirotechniczne z mączki prochowej i podobnych mieszanin, jakoteż bengalskie wyroby szellakowe podlegają dotrzymaniu warunków ustanowionych pod Nr. XXXVIII a względnie XLII załączki B do Regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 10. grudnia 1892, Dz. u. p. Nr. 207 i przepisom tamże podanym.)

5. Lonty.

(Lonty bezpieczeństwa podlegają dotrzymaniu warunków ustanowionych pod Nr. IV załączki B do Regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 10. grudnia 1892, Dz. u. p. Nr. 207 i przepisom tamże podanym.)

6. Nitrocelulozy, jako: bawełna strzelnicza, wełna kleinowa i papier rozsadzający, (o ile przedmioty te zwilżone są wodą w ilości najmniej 20 procent), tudzież naboje z bawełny strzelniczej prasowanej powleczone parafiną, o ile przewóz takich wytworów kolejami żelaznymi jest dozwolony.

(Bawełna strzelnicza prasowana, zawierająca najmniej 15 procentów wody, bawełna strzelnicza w postaci kosmyków i wełna kleinowa, obie gdy zawierają 35 procentów wody, podlegają dotrzymaniu warunków ustanowionych pod Nr. XXXIX, a względnie XL załączki B do Regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 10. grudnia 1892, Dz. u. p. Nr. 207 i przepisom tamże podanym.)

7. Podpałki rozsadzające jako: kapsle rozsadzające (Sprengzündhütchen) i podpałki do podkopów, które elektrycznością lub potarciem pobudzają się do działania.

§. 2.

Przedmioty w §. 1 wyszczególnione, o ile przewóz ich kolejami żelaznymi podlega osobnemu pozwoleniu, Ministerstwo handlu oznajmiać będzie zarządom kolejowym z wymienieniem odnośnej fabryki i podaniem przepisów co do pakowania.

§. 3.

Ministerstwo handlu zastrzega sobie, że na tych częściach kolei żelaznych, na których nie chodzą pociągi wyłącznie towarowe i na których nadto niema sposobności do zaprowadzenia pociągów wyłącznie towarowych w peryodycznych odstępach czasu, wykluczy towary wybuchające na wniosek odnośnego zarządu, od przewozu kolejami żelaznymi.

§. 4.

Rozporządzenie niniejsze nie narusza przepisu dotyczącego się transportów wojskowych na kolejach żelaznych (wydanie czwarte 1892) i do towarów wybuchających, oddawanych przez zarząd wojskowy, stosują się wyłącznie postanowienia tegoż przepisu wojskowego.

§. 5.

O ile dla posyłek od osób prywatnych do zarządu wojskowego, tudzież dla poszczególnych rodzajów, lub dla niektórych stacyj kolejowych nie istnieją, lub w każdym z osobna przypadku nie będą wydane oddzielne przepisy, przedmioty wybuchające, w §. 1 wyszczególnione, przyjmowane będą do przewozu kolejami żelaznymi, pod warunkami poniżej zamieszczonemi.

II.

Pakowanie.

§. 6.

Pod względem pakowania obowiązują następujące postanowienia:

1. (1) Proch czarny (strzelniczy i rozsadzający) tudzież wszelkie inne środki strzelnicze, których przewóz kolejami żelaznymi jest dozwolony, o ile dla tych ostatnich w odnośnym orzeczeniu dopuszczalności co innego nie jest przepisane, powinny być zapakowane w workach z tkaniny pyłu nie przepuszczającej (wytwory mączyste w workach podwójnych z tkaniny lub skóry gęstej) a następnie w beczkach drewnianych, pakach lub naczyniach metalowych. Można też używać do tego beczek (tak zwanych amerykańskich) zrobionych z kilku warstw bardzo grubej i twardej pokostowanej tektury.

(2) Jeżeli się używa beczek drewnianych, takowe powinny być zrobione mocno i opatrzone na zewnętrznym obwodzie każdego dna obręczą wpuszczaną, trzema gwoździami dobrze pobielonemi (zankowemi) przytwierdzoną. Ostatnie obręcze po obu końcach beczki (główne) przytwierdzić należy również trzema takimi gwoździami, obręcze zaś na wypukłości podeprzeć każdą trzema kawałkami obręczy, opierając takowe o obręcze końcowe. Gwoździe nie powinny sterczeć we wnętrzu beczki. Paki mają być szczelnie spojone a ściany ich połączone być powinny na cynek. Wieka należy przyzrubować.

(3) Naczynia te powinny być opatrzone zewnątrz wyraźnym napisem, podającym dokładnie co zawierają, np. „proch strzelniczy (czarny)“, „proch rozsadzający (czarny)“ itp. Na posyłkach przywozowych i przewozowych powinno być nadto podane nazwisko lub firma fabrykanta.

2. Środki rozsadzające koncesyonowane podlegają następującym przepisom:

a) Takowe wolno wprowadzać w obrót tylko w tych formach, owinięciach i opakowaniach, które dla każdego z osobna rodzaju są przepisane w orzeczeniu dopuszczalności.

b) (1) Naczynia, w których środki rozsadzające koncesyonowane są zapakowane, powinny być opatrzone na stronie zewnętrznej kartą, podającą wyraźnie i dokładnie oznaczenie wytworu i jego gatunku, jakoteż nazwisko lub firmę fabrykanta, oznaczenie fabryki, tudzież datę i liczbę ministeryalnego pozwolenia na przewóz i wreszcie datę fabrykacji. Karta rzeczona powinna być przytwierdzona na zewnętrznej stronie każdego naczynia, do przewiezienia służącego, w taki sposób, ażeby przy otwieraniu naczyni musiała być rozdarta. Nakoniec zamknięcie każdego naczynia powinno być

opatrzone plombą fabryczną z wyraźnym odciskiem.

(2) Karty rzeczone i odciski plomb będą zarządom kolejowym komunikowane w każdym z osobna przypadku przy udzielaniu pozwolenia na przewóz.

c) Na zewnętrznej stronie wieka każdego naczynia użytego do pakowania przyklepione być ma w sposób w oczy wpadający krótkie objaśnienie o otwieraniu i zamykaniu tychże naczyni.

3. (1) Naboje do broni palnej ręcznej pakować trzeba najprzód partjami w pudełkach twardych tekturowych, tak mocno, żeby w tych pudełkach nie mogły się przesunąć. Pojedyncze pudełko pakuje się następnie szczelnie jedno obok drugiego i jedno na drugim w pakach drewnianych lub beczkach mocno zrobionych i mających grubość zastosowaną do wagi tego co zawierają, których spojenia powinny być tak zeszczelnione, żeby nie mogło się wysypywać i które nie mają być opatrzone żelaznemi obręczami lub opaskami. Zamiast pak lub beczek drewnianych można używać także beczek (tak zwanych amerykańskich) zrobionych z kilku warstw bardzo twardej i grubej pokostowanej tektury. Do zabijania pak nie wolno używać gwoździ żelaznych.

(2) Naboje znajdujące się w naczyniu mogą ważyć najwięcej 60 kg, waga brutto naczynia nie powinna przenosić 90 kg.

(3) Naczynia powinny być opatrzone wyraźnym napisem „naboje do broni palnej ręcznej“ nabite . . . . . wydrukowanym lub szablonowym.

(4) Dla posyłek wszelkiej innej amunicji decydować się będzie w każdym z osobna przypadku co do dopuszczalności obranego sposobu pakowania, jakoteż co do wagi maksymalnej naczyni.

4. (1) Wyroby pirotechniczne pakować należy w pakach drewnianych lub beczkach trwałych, mających grubość zastosowaną do wagi tego co zawierają, których spojenia powinny być tak zeszczelnione, żeby nie wysypywać się nie mogło i które nie mają być opatrzone żelaznemi obręczami lub opaskami. Zamiast pak lub beczek drewnianych można używać także beczek (tak zwanych amerykańskich) zrobionych z kilku warstw bardzo twardej i grubej pokostowanej tektury.

(2) Waga brutto naczynia nie powinna przenosić 90 kg.

(3) Naczynia powinny być opatrzone wyraźnym napisem „wyroby pirotechniczne“ wydrukowanym lub szablonowym.

5. (1) Lonty (z wyjątkiem lontów bezpieczeństwa) pakować trzeba mocno w pakach drewnianych lub beczkach trwałych, mających grubość zastosowaną do wagi tego co zawierają, których spojenia powinny być tak zeszczelnione, żeby nie wysypywać się nie mogło i które nie mają być opatrzone żelaznemi obręczami lub opaskami. Za-

miast pak lub beczek drewnianych można używać także beczek (tak zwanych amerykańskich) zrobionych z kilku warstw bardzo twardej i grubej pokostowanej tektury.

(2) Lonty znajdujące się w naczyniu mogą ważyć najwięcej 60 *kg*, waga brutto naczynia nie powinna przenosić 90 *kg*.

(3) Naczynia powinny być opatrzone wyraźnym napisem „Lonty“ wydrukowanym lub szablonowym.

6. (1) Nitrocellulozy, jakoto bawełna strzelnicza, wełna kleinowa i papier rozsadzający pakować trzeba mocno w pakach drewnianych lub beczkach trwałych, mających grubość zastosowaną do wagi tego co zawierają, których spojenia powinny być tak zeszczelnione, żeby nie wysypywać się nie mogło i które nie mają być opatrzone żelaznami obręczami lub opaskami. Zamiast pak lub beczek drewnianych można używać także beczek (tak zwanych amerykańskich) zrobionych z kilku warstw bardzo twardej i grubej pokostowanej tektury. Do zabijania naczyń nie wolno używać gwoździ żelaznych.

(2) Naboje z bawełny strzelniczej prasowanej (mielonej) opatrzone powłoką z parafiny łączyć należy przed włożeniem do naczyń w pakiety owijając je mocno w papier.

Naboje te, jakoteż bawełna strzelnicza i inne nitrocellulozy nie powinny być opatrzone w podpały i nie wolno pakować ich razem z podpałami w tem samym naczyniu lub w tym samym wozie. Bawełnę strzelniczą jakoteż inne nitrocellulozy pakować trzeba zawsze w naczyniach nieprzepuszczających wody.

(3) Waga brutto naczynia napełnionego bawełną strzelniczą lub innymi cellulozami nie powinna przenosić 90 *kg*, waga brutto naczynia zawierającego naboje z bawełny strzelniczej, 35 *kg*.

(4) Naczynia opatrzone być powinny napisem wyraźnym wydrukowanym lub szablonowym opiewającym podług tego co zawierają: „bawełna strzelnicza“, lub „naboje z bawełny strzelniczej“ itp.

7. Podpały rozsadzające, to jest kapsle rozsadzające (Sprengzündhütchen) i podpały do podkopów, pobudzane do działania elektrycznością lub przez potarcie.

a) Kapsle rozsadzające.

1. (1) Kapsle rozsadzające (Sprengzündhütchen) pakować należy obok siebie otworem w górę w grubych naczyniach blaszanych, z których każde zawierać ma najwięcej 100 sztuk, w taki sposób, żeby

kapsle pojedyncze nawet w razie wstrząśnień nie mogły się poruszać ani suwać.

(2) Miejsce próżne w pojedynczych kapslach i pomiędzy nimi należy zostawić niewypełnione, część zaś naczynia, która po włożeniu kapsli pozostanie próżna, wypełnia się kawałeczkami suchej bibuły nie zawierającej piasku. W posyłkach do Niemiec miejsce próżne w kapslach pomiędzy nimi wypełnia się całkowicie suchymi trocinami lub podobnym materiałem nie zawierającym piasku.

(3) Dno i stronę wewnętrzną wieka naczyń blaszanych obłożyć należy pilnią lub sukrem, wewnętrzne ściany boczne tychże naczyń kartonem, żeby kapsle nie mogły stykać się bezpośrednio z blachą.

2. (1) Naczynia blaszane tak napełnione należy każde z osobna zawinąć w papier pakowy, przyciskając wieko do wnętrza tak mocno, żeby przy wstrząsaniu nie dawał się słyszeć szelest zdradzający, iż kapsle zbyt wolno są ułożone.

(2) Następnie wkłada się naczynia do paki mocno zrobionej, której ściany powinny mieć najmniej 22 *mm* grubości a wkłada się w taki sposób, żeby otwarte końce czołowe kapsli rozsadzających były zwrócone ku wieku paki i żeby między pudełkiem a pudełkiem tudzież między pudełkami a ścianami paki było jak najmniej miejsc próżnych. Atoli na bocznej powierzchni każdego lub kilku naczyń każdej warstwy, najlepiej przy ścianie paki, dla ułatwienia otwierającemu wypróżnienia paki, zostawić należy takie próżne miejsce, żeby wsuniętymi w nie końcami palców mógł pudełko wygodnie uchwycić.

(3) Próżnią tę, jakoteż wszelkie nie umyślnie próżnie w pace, któreby naczyniom trząść się pozwalały, należy pozatykać kawałeczkami papieru, słomą, sianem lub pakułami, któreto materiały powinny być całkowicie suche, poczem wieko paki przytwierdza się szrubami mosiężnymi lub drzewnymi cyną pobielanemi, do których otwory w wieku i w ścianach paki powinny być wywiercone jeszcze przed napełnieniem paki.

3. (1) Pakę tę, której wieko powinno do znajdującego się w niej materiału tak przylegać, żeby nie mógł się trząść, po przyklejeniu na wieku instrukcyi o otwieraniu pak z kapslami rozsadzającymi, wkłada się wiekiem do góry w drugą większą, również mocno zrobioną pakę drewnianą, która się zamyka szrubami mosiężnymi lub drzewnymi cyną pobielanemi a której ściany powinny mieć najmniej 25 *mm* grubości.

(2) Próżnia między paką wewnętrzną a zewnętrzną wynosić powinna najmniej 30 *mm* i należy ją wypełnić trocinami, słomą, pakułami, wełną drzewną lub wiorami.

4. Po przytwierdzeniu drugiego wieka, które zabezpieczać powinno nieruchomości paki wewnętrznej, przylepia się także i na tem drugim wieku wzmiankowaną instrukcją i kartkę z napisem: „Kapsle rozsadzające — nie trącać“.

5. Każda paka zawierać może najwięcej 20 *kg* kapsli rozsadzających i powinna być opatrzona dwiema mocnemi antabami.

6. List przewozowy każdej przesyłki powinien zawierać poświadczenie, jako przepisy powyższe 1 aż do 5 zostały zachowane, wystawione przez posyłającego i przez chemika kolei znanego.

Uwaga: Wzmiankowana wyżej instrukcja co do otwierania pak z kapslami rozsadzającymi opiewać ma jak następuje:

„Paki z kapslami rozsadzającymi otwierać należy w ten sposób, że najprzód za pomocą szrubczyka wyciąga się z wieka paki zewnętrznej szruby strzegąc się, żeby manipulujący szrubczykiem przez zasilne oparcie się nie wyrócił paki.

Odsłoniwszy wieko paki wewnętrznej, otwiera się z zachowaniem tej samej ostrożności i w taki sam sposób pakę wewnętrzną, poczem tak szrubczyk, jak i szruby nim ze ścian paki wydobyte, należy sprzątnąć. W pace wewnętrzną naokoło jednego lub kilku naczyń blaszanych, kapsle rozsadzające zawierających, w papier owiniętych, najwyższą warstwę tworzących, wyszukać należy miejsce próżne, skrawkami papieru, słomą, sianem lub pakułami utkane.

Wydobywszy ostrożnie z tego próżnego miejsca materiał wypełniający — przyczem przytrzymywać należy naczynia najbliższe leżące, żeby które z nich razem z materiałem wypełniającym nie zostało wyciągnięte, wyjmując się końcami palców najprzód odsłonięte naczynia a dopiero następnie w miarę potrzeby inne tejsze warstwy.

W taki sam sposób należy rozpoczynać i skutecznie wydobywanie każdej następnej warstwy naczyń, pomagając sobie zawsze poprzedniem ostrożnem wydobywaniem materiału wypełniającego wszelkie próżnie pomniejsze.

Pojedyncze naczynia blaszane otwierać należy opodal od reszty zapasu kapsli rozsadzających, nim zaś same kapsle rozsadzające zacznie się brać palcami, trzeba najprzód w taki sam sposób pousuwać kawalki bibuły, użyte do wypełnienia próżnych przestrzeni.

Do otwierania pak nie wolno używać żadnego innego narzędzia prócz szrubczyka (Schraubenzieher, Brustleier) i żadne takie narzędzie a nawet taki przedmiot metalowy nie ma znajdować się w pobliżu; w ogóle postępować należy z jak największą ostrożnością i nie wolno używać siły, uderzać ani trącać.“

b) Podpały elektryczne do podkopów.

1. (1) Podpały elektryczne z krótkimi drutami lub twardą głową pakować należy w grubych naczyniach blaszanych, mogących mieścić w sobie najwięcej po 100 sztuk i trzeba je ustawiać prosto. Naczynia wypełnić należy całkowicie trocinami lub podobnym materiałem.

(2) Zamiast naczyń blaszanych można używać pudełek z grubej twardej tektury. Naczynia wypeł-

nione włożyć należy do skrzyni drewnianej lub grubej blaszanej a tę do zwierzchniej skrzyni drewnianej. Grubość ścian skrzyni drewnianej wewnętrznej wynosić powinna najmniej 22 *mm*, grubość ścian skrzyni zwierzchniej najmniej 25 *mm*.

2. Podpały elektryczne na długich drutach guttaperkowych lub żerdkach drewnianych łączyć należy wiązkami zawierającymi najwięcej po 10 sztuk w pakiety, z których każdy zawierać ma najwięcej 100 podpałów. Palniki leżeć powinny naprzemian to na jednym to na drugim końcu pakietu. Najwięcej po pięć takich pakietów obwija się w gruby papier, obwiązuje i pakuje w pace drewnianej lub grubej blaszanej, którą wypełnić należy sianem, słomą lub podobnym materiałem. Pakę tę umieszcza się w drugiej zwierzchniej, drewnianej, której ściany powinny mieć najmniej 25 *mm* grubości.

3. Zresztą stosują się postanowienia powyższe podane pod a) 3—6.

c) Palniki frykcyjne

pakować należy w następujący sposób:

1. Koniec druta pocieralnika każdego palnika frykcyjnego oblepić należy papierem w taki sposób, żeby tenże sięgał poza uszko druta pocieralnika.

2. Palniki frykcyjne układać należy w wiązki zawierające najwięcej po 50 sztuk. Wiązki te owinać należy na końcach głów palników wełną drzewną (wolliną) a po wierzchu papierem, zagięte zaś końce pocieralników włożyć najprzód w osłonę papierową nawiązaną, niczem nie napełnioną a następnie w drugą taką osłonę, napełnioną wełną drzewną. Przytem jednak baczyć należy pilnie na to, żeby w żadnym razie wełna drzewna nie mogła zetknąć się bezpośrednio z drutami pocieralników, iżby przy zdejmowaniu palników lub zdejmowaniu osłony papierowej drut pocieralnika nie zaczął się lub nie został wyrwany.

3. Kilka wiązek w taki sposób przyrządzonych wkłada się w pakę pojedynczą, której waga brutto nie powinna przenosić 20 *kg*.

4. Próżnie w pakach wypełnić należy szczerlnie z jak największą starannością, odpadkami papieru lub wełną drzewną.

5. Ściany paki, której długość ma być zastosowana do długości palników frykcyjnych, powinny mieć najmniej 22 *mm* grubości i być wolne od szpar i dziur sękowych, dla zapewnienia zaś potrzebnej wytrzymałości powinny być spojone na cynek.

6. Wreszcie na wieku i na ścianach bocznych paki przylepić należy znak ochronny zawierający cechę fabryczną.

III. Oddawanie.

§. 7.

Podpały rozsadzające odstawiać należy na kolej oddzielnie od przedmiotów w §. 1 pod l. 1, 2 i 6 wymienionych.

§. 8.

(1) Posyłek towarów wybuchających nie wolno oddawać i przewozić jak posyłki pospieszne; na 24 godziny przed oddaniem takowych trzeba uprzedzić o tem ekspedyt kolei i zasięgnąć tamże dalszych wskazówek we względzie oddania.

(2) Posyłki takie przyjmowane będą tylko w tych dniach, które zarządy kolejowe podadzą do wiadomości i do tych pociągów, które one wyznaczają.

(3) Przyjmując posyłkę przeznaczoną za granicę, trzeba ile możności mieć wzgląd na to, żeby dalszy przewóz od stacyi pogranicznej mógł się odbyć pociągiem łączącym się bezpośrednio.

§. 9.

(1) Posyłki takie dostawiać wolno do lokali dworcowych zwyczajnie dopiero przed samem ładowaniem do wozów kolejowych i nie wcześniej, jak na dwie godziny przed odejściem pociągu według planu ruchu, do pociągów zaś nocnych na dwie godziny, zanim się skończy przyjmowanie.

(2) Nie wolno przyjmować posyłek do takich stacyi i szlaków kolejowych, na których przedmioty wybuchające są od przewozu wyłączone (§. 3). Jeżeli posyłka przeznaczona jest do stacyi takiej kolei lub odnogi, po której pociągi towarowe nie mieszane kursują tylko w miarę możności, adresować ją należy do odbiorcy w stacyi początkowej tej kolei lub odnogi, który obowiązany jest zabrać posyłkę niezwłocznie (§. 37) z lokalów dworca i mieć dalsze staranie o oddanie jej na nowo, gdy na to ruch pociągów pozwoli. Tylko bawełna strzelnicza wilgotna, prasowana może być przewożona pociągami mieszanymi na tych szlakach, na których nie kursują pociągi towarowe nie mieszane.

§. 10.

Pod względem dołączania osobnych legitymacyj przy oddawaniu towarów wybuchających obowiązują następujące postanowienia:

1. Do posyłek prochu czarnego (strzelniczego i rozsadzającego), jakoteż do posyłek innych środków strzelniczych (§. 1, l. 1) dołączać należy tak w obrocie wewnętrznym obszaru państwa, jak i wtedy, gdy mają być wprowadzone, wyprowadzone lub przewiezione, ceduły przewodnie

amunicyjne, stosownie do rozporządzenia z dnia 11. lutego 1860, Dz. u. p. Nr. 39, z zastosowaniem ułatwień w §§. 3, 4 i 6 rzeczzonego rozporządzenia dozwolonych.

2. (1) Gdy środki rozsadzające koncesyonowane oddaje fabrykant lub sprzedawca konsens posiadający, w nienaruszonym pierwotnym zamknięciu, odcisk pozwolenia ministerjalnego do przesyłania zastępuje miejsce ceduły przewodniej.

(2) Do posyłek środków rozsadzających, które mają być do obszaru krajów w Radzie państwa reprezentowanych wprowadzone, przez takowy przewiezione lub z niego wywiezione, powinny być dołączone ceduły przewodnie, o których wygotowanie prosić należy Ministerstwo spraw wewnętrznych.

(3) Dla wszelkich innych posyłek list przewozowy, przez posyłającego wystawiony służy za cedułą przewodnią, takowy jednak powinien być przez Władzę administracyjną powiatową, w okręgach policyjnych Wiednia, Pragi, Lwowa, Krakowa, i Tryestu przez Władzę policyjną rządową wizowany na podstawie udowodnionego prawa nabycia.

(4) Listy przewozowe, które Władza wystawia, wolne są od tego wizowania.

3. Dla naboii do broni palnej ręcznej jakoteż dla wszelkiej innej amunicyi (§. 1, l. 3) obowiązującymi są tak w obrocie wewnętrznym obszaru państwa jak i wtedy, gdy mają być wprowadzone, wyprowadzone, lub przewiezione, postanowienia rozporządzenia z dnia 11. lutego 1860, Dz. u. p. Nr. 39 o dołączaniu ceduł przewodnich, z zastosowaniem ułatwień w §§. 3, 4 i 6 rzeczzonego rozporządzenia wzmiankowanych.

4. (1) Do wyrobów pirotechnicznych (§. 1, l. 4) dołączać należy tak w obrocie wewnętrznym obszaru państwa, jak i wtedy, gdy mają być wprowadzone, wyprowadzone lub przewiezione, pozwolenie Władzy w §. 1 ustawy z dnia 27. maja 1885, Dz. u. p. Nr. 134 przepisane.

(2) Tylko co do przedmiotów pirotechnicznych rozrywkowych, sposobem przemysłowym wyrabianych, jeżeli już wyrobienie ich sposobem przemysłowym jest udowodnione, nie trzeba stosownie do §u 3go, punktu 4go rozporządzenia z dnia 4. sierpnia 1885, Dz. u. p. Nr. 135 wykazywać osobno pozwolenia do wprowadzenia w obrót.

5. Posyłając lonty (§. 1, l. 5) nie trzeba wykazywać pozwolenia Władzy do wprowadzenia w obrót.

6. Nitrocellulozy (§. 1, l. 6).

a) Do posyłek bawełny strzelniczej, jakoteż naboii z bawełny strzelniczej prasowanej powleczonych parafiną dołączać należy tak w obrocie wewnętrznym obszaru państwa, jak i wtedy, gdy mają być

wprowadzone, wyprowadzone lub przewiezione, ceduły przewodnie, amunicyjne stosownie do rozporządzenia z dnia 11. lutego 1860, Dz. u. p. Nr. 39, z zastosowaniem ułatwień w §§. 3, 4 i 6 rzeczzonego rozporządzenia dozwolonych.

- b) Do wełny kleinowej dołączać należy tak w obrocie wewnętrznym obszaru państwa, jak i wtedy, gdy mają być wprowadzone, wyprowadzone, lub przewiezione, pozwolenie Władzy do przesyłania w §. 1 ustawy z dnia 27. maja 1885, Dz. u. p. Nr. 134 przepisane. Wyjątek od tego postanowienia przyzwolony został w §. 3, punkt 5 rozporządzenia z dnia 4. sierpnia 1885, Dz. u. p. Nr. 135 tylko dla nabytków do celów przemysłowych (z wyłączeniem użycia do technicznego rozsadzania) i do celów lekarskich; jednakże w takich przypadkach wyjątkowych służba kolejowa wymagać ma jakiegoś udowodnienia nabycia rzeczzonego przedmiotu do celów przemysłowych lub lekarskich.
- c) Do papieru rozsadzającego stosują się te postanowienia, które według powyższego numeru 4 są obowiązującymi dla przedmiotów pirotechnicznych rozrywkowych.

7. Podpały rozsadzające (§. 1, l. 7).

- a) Gdy się posyła kapsle rozsadzające (Sprengzündhütchen) zachowywać należy tak w obrocie wewnętrznym obszaru państwa jak i wtedy, gdy mają być wprowadzone, wyprowadzone lub przewiezione postanowienia rozporządzenia z dnia 11. lutego 1860, Dz. u. p. Nr. 39, o dołączeniu ceduł przewodnich amunicyjnych, z zastosowaniem ułatwień dla rzeczonych przedmiotów §§. 3, 4 i 6 wzmiankowanego rozporządzenia przyzwolonych.
- b) Podpały do podkopów, które elektrycznością lub potarciem pobudzają się do działania, opatrzone być powinny w obszarze, na którym obowiązuje ustawa z dnia 27. maja 1885, Dz. u. p. Nr. 134, jakoteż gdy mają być wprowadzone do tego obszaru, pozwoleniem urzędowym w myśl §. 1. przerzeczonej ustawy.

§. 11.

(1) Listy przewozowe nie powinny wymieniać żadnych innych przedmiotów. Zawarte w nich oznaczenie przedmiotu podkreślić należy czerwonym atramentem. Listy przewozowe powinny oprócz ilości, gatunku, znaków i numerów naczyń, podawać także wagę brutto każdego naczynia i dla prochu czarnego (strzelniczego i rozsadzającego), dla wszelkich innych środków strzelniczych, dla środków rozsadzających koncesyonowanych i dla nitrocellulozu powinny być wygotowywane oddzielnie.

(2) Takie listy przewozowe nie powinny zawierać dopisku „zostawić na kolei“.

§. 12.

Przewoźne opłacić należy przy oddaniu. Można też żądać od posyłających odpowiedniej kaucyi na pokrycie wydatków mogących powstać z powodu przeszkód odebrania lub przewozu (§. 37).

§. 13.

Nie przyjmuje się posyłek obciążonych powiątkami. Nie można też deklarować, ile zależy na rychłej dostawie.

§. 14.

Posyłki przetworów, będących monopoliami rządowymi, jakoteż przedmiotów, zawierających takie przetwory, gdy się je wprowadza lub przewozi, powinny być zasłonięte pozwoleniem przepisaniem w §. 19 ustawy o cłach i monopoljach rządowych.

§. 15.

(1) Te przedmioty wybuchające, które od przewozu kolejami żelaznymi są wyłączone, jeżeli przeznaczone są do zbadania, wolno przyjmować do przewozu w ilościach mniej niż 0.5 kg wynoszących, gdy wysyłane są przez Władzę lub z polecenia Władzy.

(2) Posyłający winien przy oddaniu wylegitymować się poleceniem urzędowym, które zawierać ma także postanowienia co do sposobu zapakowania. Pierwopis lub kopią wierzytelną polecenia urzędowego dołączyć należy do listu przewozowego.

IV.

W o z y.

§. 16.

(1) Do przewożenia wolno używać tylko krytych wozów towarowych opatrzonych elastycznymi aparatami do odpychania i ciągnięcia i stałym bezpiecznym dachem, mających ściany szczelne i drzwi zamykające się dobrze.

(2) Wozów towarowych, w których wnętrzu sterczą gwoździe żelazne, śruby, mutry itp., wolno używać do przewożenia tylko wtedy, gdy sterczące żelazne części składowe nie są ostre i będą w sposób odpowiedni osłonięte.

(3) Drzwi wozu, tudzież okna, jeżeli są, powinny być zamknięte i zeszczelnione. Do tego celu nie wolno używać papieru.

§. 17.

(1) Do ładowania towarów wybuchających nie trzeba w ogóle używać wozów z hamulcami.

(2) Gdyby wypadło koniecznie użyć do tego wozów z hamulcami, hamulców ich nie wolno poruszać, przeto na wozach takich nie może siedzieć nikt ze służby pociągowej.

(3) Nie wolno także używać do przewozu towarów tego rodzaju ani wozów, u których łoża osi zostały niedawno odnowione, ani takich, które w najbliższym czasie oddane być mają do rewizji w warsztacie.

§. 18.

Wozy, obciążone towarami wybuchającymi, smarować należy z jak największą starannością.

V.

Ładowanie.

§. 19.

(1) Towary wybuchające ładować trzeba ile możności nie z magazynów towarowych, lecz tylko na jak najodleglejszych torach bocznych na ustroniu. Osobom nie interesowanym przybliżać się nie wolno.

(2) Naczyni napelnionych środkami rozsadzającymi, nie wolno przewracać, toczyć lub suwać, ani też obracać na ziemi około punktu oparcia, przeciwnie, należy je zawsze nosić bardzo ostrożnie a przedewszystkiem chronić od potrącenia.

(3) Ładować, wyładowywać i przeładowywać paki należy ile możności tylko we dnie, w nocy zaś tylko przy lampach bezpieczeństwa, lub przy takich latarniach, których szyby zabezpieczone są siatką drucianą od stłuczenia.

(4) Palenie tytoniu w pobliżu takich pak jest bezwarunkowo zakazane.

(5) Gdyby lokomotywa przejeżdżała (§. 31), drzwi wozu trzymać należy zamknięte, części posyłki, jeszcze nie włożone do wozu, osłonić dla zabezpieczenia od ognia a ładowanie przerwać.

§. 20.

Naczynia (paki, beczki) pakować należy w wozach kolejowych tak mocno, żeby były zabezpieczone od ocierania się, trzęsienia, uderzania, wywracania lub spadania z górnych warstw. Mianowicie nie wolno beczek stawiać prosto, lecz należy je kłaść równolegle od ścian podłużnych wozu i z pomocą podkładów drewnianych kocami nakrytych od toczenia się zabezpieczyć.

§. 21.

Wozy wolno obciążać tylko aż do dwóch trzecich części ich ładowności. Nadto nie wolno kłaść na sobie więcej warstw jak trzy.

§. 22.

Razem z innymi towarami ładować wolno tylko posyłki nie przenoszące 1000 *kg* a i to tylko wtedy, jeżeli owe inne towary nie są łatwo zapalne i jeżeli nie mają być wyładowane pierwszej jak przedmioty wybuchające.

§. 23.

(1) W wozach wiozących środki rozsadzające koncesyonowane lub nitrocelulozę nie wolno umieszczać zarazem prochu czarnego (strzelniczego i rozsadzającego), jakoteż innych środków strzelniczych, nabojów do broni palnej ręcznej, ani żadnej innej amunicji, wyrobów pirotechnicznych, lontów lub podpałów.

(2) Podpały rozsadzające pakować też należy oddzielnie od prochu czarnego (strzelniczego i rozsadzającego), jakoteż od innych środków strzelniczych.

§. 24.

Na wozach przyklepić należy kartki z napisem wielkimi głoskami barwą błękitną wydrukowanym, wyrażającym co się na nich znajduje.

VI.

Zestawianie pociągu.

§. 25.

Towarów wybuchających nie wolno przewozić temi samymi pociągami, które przewozi się ludzi.

§. 26.

(1) Wozy obciążone towarami wybuchającymi umieszczać należy zwyczajnie w tylnej połowie pociągu, zawsze zaś w taki sposób, aby za nimi następowały jeszcze najmniej trzy wozy kryte bądź próżne, bądź obciążone towarami nie zapalającymi się łatwo; ze sobą, jakoteż z poprzedzającymi i z następującymi wozami trzeba je mocno zesworować. Po wozach wiozących najwięcej 25 *kg* netto towarów wybuchowych nie trzeba umieszczać osobnych wozów ochronnych.

(2) Wozów obciążonych środkami rozsadzającymi koncesyonowanymi nie wolno w ogólności zestawiać w bezpośrednim związku z innymi wozami wiozącymi inne przedmioty wybuchające lub zapalne.

§. 27.

(1) Jeżeli wozy obładowane towarami wybuchającymi nie mogą być umieszczone w tylnej połowie pociągu, lub jeżeli wozy takie tworzą pociąg osobny, znajdować się powinny nietylko na końcu tegoż, lecz także za parowozem, trzy wagony bezpieczeństwa, powyżej wzmiankowane (§. 26).

(2) Do obrotu na kolejach podjazdowych stosuje się odpowiednio postanowienie §. 30, ustęp 2.

§. 28.

Jednym pociągiem nie wolno przewozić więcej nad 30.000 *kg* środków rozsadzających koncesyonowanych.

VII.

Środki ostrożności w dworcach i gdy pociąg idzie.

§. 29.

(1) Wozy obładowane towarami wybuchającymi stawiać należy na stacjach jak najdalej od budynków stacyjnych i mieszkalnych, magazynów i paralni i ile możliwości tylko na takich torach bocznych, na których nawet w razie mylnego skierowania zwrotnicy nie może nastąpić spotkanie z pociągami w ruchu będącymi.

(2) Nadto nakazać trzeba dozór niewątpliwy nad niemi.

§. 30.

(1) Celem przesunięcia takich wozów nie trzeba puszczać ich samopas, ani używać do tego parowozów. Do zesworowania przysuwać je trzeba z wielką ostrożnością.

(2) Gdyby jednak wyjątkowo wypadło użyć parowozu do przesunięcia, w takim razie pomiędzy parowozem a wozem z towarami wybuchającymi, który trzeba przesunąć, przyczepić należy przynajmniej jeden inny wóz.

§. 31.

(1) Rozniecać ogień, wypuszczać parę lub czyścić parowozy w pobliżu miejsca ładowania lub wozów obładowanych towarami wybuchającymi wolno tylko w razie najkonieczniejszej potrzeby. Na stacji unikać nadto należy ile możliwości przejeżdżania z parowozami i zatrzymywania ich w pobliżu.

(2) W wozach obładowanych towarami wybuchającymi i w pobliżu tychże tytoniu palić nie wolno.

§. 32.

W stacjach na szlaku, o ile przestanek na to pozwala, zrewidować trzeba starannie stan i zam-

knięcie wozów obładowanych towarami wybuchającymi, jakoteż ich zesworowanie i zarządy kolejowe postarać się mają o to, aby w takich stacjach unikano wszelkiego niepotrzebnego przedłużania przestanku programem ruchu przepisanego i usuwano ile możliwości wszystko, coby mogło grozić niebezpieczeństwem.

§. 33.

Towary wybuchające, w drodze będące, przeładowywać wolno do innych wozów tylko w razie koniecznej potrzeby. Zarządy kolejowe winny przeto takie pozawierać ze sobą układy, aby posyłki rzeczony przewożone były od stacyi przyjmującej aż do stacyi przeznaczenia w tym samym wozie.

§. 34.

(1) O nadejściu posyłki przedmiotów wybuchających, gdy takowa waży więcej niż 150 *kg*, powinna być stacya odbiorcza telegraficznie uwiadomiona przez ostatnią stacyą graniczną a względnie przez stacyą przyjmującą, leżącą w obrębie tego samego zarządu kolejowego.

(2) Nadto odbiorcę posyłek środków rozsadzających koncesyonowanych lub podpałów rozsadzających uwiadomić ma telegraficznie na koszt oddawcy stacya przyjmująca o odejściu posyłki tego rodzaju.

VIII.

Wydawanie.

§. 35.

O nadejściu posyłek towarów wybuchających do przeznaczonej stacyi uwiadomić należy natychmiast posłańcem lub telegrafem adresata, który winien je odebrać niezwłocznie.

§. 36.

(1) Towary wybuchające wyładowuje się z wozów, jeżeli wozy zostają na stacyi, ile możliwości dopiero w chwili ich odebrania, trzymając się we względzie wyboru miejsca, w którym to ma się odbyć i we względzie ostrożności, które przytem mają być zachowane, tych samych przepisów, które tyczą się ładowania (§. 19).

(2) Jeżeli posyłka wyładowana być musi przed chwilą odebrania, zachować trzeba ostrożności rozporządzeniem niniejszem przepisane, towar złożyć w miejscu bezpiecznym, ochraniającem od wilgoci i ognia i kazać go pilnować.

§. 37.

Gdy adresat nie odbierze posyłek towarów wybuchających, postąpić należy jak następuje:

- a) Posylki środków rozsadzających koncesyowanych i podpalów rozsadzających, których adresat otrzymał uwiadomienie, nie odbierze w ciągu najbliższych sześciu godzin, przypadających w czasie na ekspedycją wyznaczonym (także w niedziele i święta), oddać należy celem jak najrychlejszego usunięcia ich z lokali dworcowych i dalszego niemi rozrządzenia, w miastach posiadających własny statut gminy, Władzy bezpieczeństwa, w innych zaś miejscach c. k. Starostwu, a gdzie to stać się nie może, komendzie najbliższego posterunku żandarmeryi po poprzedniczym uwiadomieniu.
- b) Posylki wszelkich innych towarów wybuchających, nie odebranych w ciągu 24 godzin po uwiadomieniu, zwrócić należy posyłającemu na jego koszt, albo w razie, gdyby towar nie mógł być odesłany napowrót w przeciągu trzech dni, licząc od jego nadejścia do stacyi przeznaczonej, dla braku odpowiedniego pociągu, postąpić z nim należy w myśl ustępu a). Nadto zarządy kolei mają prawo podwyższyć składowe od takich posyłek po upływie wzmiankowanych 24 godzin.

(2) W razie przerwy ruchu, kolej żelazna ma prawo postąpić w myśl ustępu 1, atoli nie może liczyć podwyższonego składowego.

Postanowienia karne.

§. 38.

(1) Kto towary wybuchające oddaje do przewozu pod fałszywą lub niedokładną deklaracją,

albo zaniedbuje środków ostrożności, które są przepisane jako warunek ich przyjęcia, albo świadomie oddaje towary tego rodzaju, których Władza do przewozu kolejami żelaznymi nie dopuszcza, ten oprócz dopłaty różnicy przewoźnego i wynagrodzenia szkody, tudzież kar kodeksem karnym lub przepisami policyjnemi postanowionych, chociażby szkoda nie powstała, zapłacić ma dodatek do przewoźnego po sześć złotych od każdego kilograma wagi ryczałtowej całej posyłki, na który już przez samo oddanie posyłki się naraził.

(2) Dodatek do przewoźnego ściągnąć można od posyłającego albo od odbiorcy.

Postanowienia końcowe.

§. 39.

(1) Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy dnia 1. września 1893.

(2) Przez wydanie onegoż, rozporządzenie z dnia 1. lipca 1880, Dz. u. p. Nr. 79, zawierające przepisy o przewozie towarów wybuchających kolejami żelaznymi zostaje uchylone.

§. 40.

Królewsko węgierski Minister handlu, z którym się w tym względzie porozumiałem, wydaje jednocześnie także samo rozporządzenie dla kolei żelaznych krajów korony węgierskiej.

Bacquehem r. w.

